

Šiltos vasaros dienos - puiki proga poilsiauti su šeima ar leisti laiką su draugais, neretai prie įvairių vandens telkinių. Mažamečiai laisvalaikio be tėvų nelabai įsivaizduoja, tačiau paaugliai trokšta daugiau savarankiškumo, todėl mieliau prie jūros ar ežero ilsėtusi su draugais. Kaip užtikrinti vaiko saugumą net tada, kai jūsų šalia nėra, pataria vaiko teisių gynėja Irena Gaigalienė.

Paauglystė – ypatingas laikas, šiuo laikotarpiu formuojasi vaiko atsakomybė, savarankiškumas, gebėjimas įvertinti savo galimybes. Todėl jaunuolio prašymas leisti laiką su draugais gamtoje, prie ežero ar kito vandens telkinio be suaugusiųjų priežiūros yra visiškai normalus.

Vis dėlto I. Gaigalienė pastebi, kad labai svarbu, jog jaunuolio pasirinktos veiklos būtų saugios, o kiekviena situacija įvertinta individualiai: „Sprendimą išleisti vieną paauglį su draugais į gamtą, ar ne, priima tėvai. Tačiau kiekvienos šeimos situacija unikali, tad svarbu atsižvelgti į savo vaiko amžių, brandą, gebėjimą pasirūpinti savimi ir kitais“, — sako vaiko teisių gynėja.

Ne drausti, o ieškoti kompromisų

Vaiko teisių gynėjai pataria puoselėti tarpusavio ryšį su paaugliu. Juk atviru ir draugišku pokalbiu su vaiku galima pasiekti geresnių rezultatų nei draudžiant jam tam tikras veiklas be jokių paaiškinimų.

„Draudimas be paaiškinimo gali sukelti paaugliui norą slapukauti, maištauti, todėl patariu su vaiku bendrauti atvirai, aiškiai ir suprantamai“, — išvalgomis dalinasi vaiko teisių gynėja.

Nors galutinį sprendimą, išleisti paauglį vieną ar ne, priima tėvai, tačiau vaiko teisių gynėjai pataria nuolat kalbėtis su jaunuoliu, kodėl tokį sprendimą priėmėte bei kas pakeistų jūsų nuomonę. Pavyzdžiui, jeigu jaunuolis dažnai įsivelia į pavojingas situacijas, galite sakyti, kad pakeistumėte nuomonę ir leistumėte į gamtą vykti su draugais, jeigu jis savo poelgiais įrodytų, kad išmoko priimti atsakingus ir saugius sprendimus.

Ką svarbu žinoti tėvams?

Įvertinus ar vaikas yra pakankamai suaugęs, brandus ir savarankiškas, kad galėtų keliauti vienas su draugais į gamtą, svarbu su vaiku aptarti ir konkrečias jo elgesio taisykles:

Buvimo vieta – svarbu sutarti su paaugliu, kur tiksliai jis planuoja leisti laiką, kaip iki tos vietos nuvažiuos ir kaip sugrįš. Be to, pasikalbėti su vaiku, kad apie buvimo vietas

pasikeitimą, jei toks įvyktų, jis nepamirštų pranešti tėvams.

Informacija apie draugus – prieš vaikui keliaujant su draugais vertėtų aptarti, su kuo vaikas leis laiką, išsisaugoti jaunuolio draugų bei jų tėvų kontaktus. Tai suteiks galimybę išlaikyti ryšį su vaiku, pavyzdžiui, jei jo telefonas išsikrautų, būtų pamestas ar pan. Taip pat pažintis su vaiko draugų tėvais, kelionės aptarimas skambučiu ar gyvo susitikimo metu leistų jaustis ramiau, žinant, kad jus sieja bendras noras – užtikrinti vaikų linksną, turiningą ir saugų laisvalaikį.

Ryšio priemonės – sutarti su vaiku, kad mobiliojo ryšio priemonės itin reikalingos susisiekimui su šeima ar prireikus iškviešti pagalbą. Tad svarbu, kad telefonas ar išmanusis laikrodis prieš išvyką būtų įkrauti. Taip pat tėvams vertėtų susitarti su paaugliu, koku metu ar kas kiek laiko jis paskambins ar parašys žinutę. Tuomet tėvams kils mažiau nerimo.

Bendrinės žinios – ir tėvai, ir vaikai jausis saugiau, jei mokės saugiai elgtis gatvėje, gamtoje, prie vandens telkinių. Tad skatiname su jaunuoliu pasikalbėti, o prireikus atnaujinti tokias žinias, kaip elgtis, jei, pavyzdžiui, skęsti ar skęsta kitas, ką daryti ir su kuo pirmiausiai susisiekti susižalojimo ar kitokių nelaimingų atsitikimų atvejais ir pan.

Kilus klausimams, kviečiame žiūrėti [Vaiko teisių TV](#) arba konsultuotis su vaiko teisių gynėjais skambinant nemokamu tel. 0 800 10 800, taip pat galima rašyti žinutę interneto svetainėje [vaikoteises.lrv.lt](#) esančiame pokalbių laukelyje. Pranešti apie vaiko teisių pažeidimą galima artimiausiame vaiko teisių apsaugos skyriuje, užpildant formą Vaiko teisių gynėjų interneto svetainėje arba skambinant Skubiosios pagalbos tarnybų ryšio numeriu 112.

